

Мистецтво фотографії та гіперреалізм

Вінницький національний технічний університет

Анотація.

У статті описано сутність фотографії як одного з видів мистецтва, а фотографів як його творців. Розглянуто поняття гіперреалізм, його зв'язок з фотографією.

Ключові слова: мистецтво, фотографія, гіперреалізм.

Abstract.

The article describes the essence of photography as one of types of art, and photographers as its creators. The concept of hyperrealism and its connection with the photography are considered.

Keywords: art, photography, hyperrealism.

Вступ

Сьогодні ми маємо унікальну можливість – закарбувати цінні моменти нашого життя в пам'яті назавжди. Для цього у розпорядженні є фотоапарати, камери, телефони, за допомогою яких можна створювати чудові знімки. Для когось – це робота, для когось – це історія, для когось – це хобі, а для когось – це відображення свого внутрішнього світу, прояв натхнення або навіть витвір мистецтва. Метою дослідження є порівняння процесу створення фотографії з мистецтвом та вплив фотографії на появу гіперреалізму.

Результати дослідження

Сучасні фотоапарати здатні робити знімки за лічені секунди. Проте, процес зйомки першого у світі знімка, зробленого французьким винахідником Жозефом Ньепсом у 1826 році, тривав аж 8 годин [1]. Цей знімок має назву «Вид з вікна» і є першим відображенням видимого. Відтоді фотографія розвивалась і в результаті стала улюбленим заняттям для мільйонів людей.

Сьогодні важко знайти людину, яка б не була якимось чином прив'язана до створення знімків. Більше того, сучасна молодь фотографується ледь не кожного дня. Багато хто називає себе фотографом, займаючись цим професійно. Але зараз мова йде не про одноманітні звичайні фотографії, з якими ми кожного дня стикаємось у соціальних мережах. Мова йде про фото, в які закладено певний сенс.

Суть мистецтва фотографії полягає не у відображенні реальної дійсності, а в передачі задуму фотографа, його настрою щодо цієї дійсності. Він може відобразити те, що насправді відбувається, але зробити це так, щоб фото передавало його емоції та відчуття, а може взагалі відобразити свою «дійсність» на фото, створюючи при цьому різні композиції та шукаючи потрібні декорації. Не дарма кращі фотографи світу володіють яскравою індивідуальністю, увагою до деталей, високим професіоналізмом.

Тож із тих мільйонів фотографів далеко не кожного можна назвати творцем. За словами Ансея Адамса, талановитого американського фотографа, “те, що фотограф здатний побачити, а про побачене – сказати, має незрівнянно більше значення, ніж якість технічного обладнання...” [2]. До списку творців мистецтва фотографії, фотографів з великої літери потрібно віднести Юсуфа Карша, Роберта Капа, Анрі-Карт'є Брессона, Доротею Ланж, Брассая, Браяна Даффі, Джері Уелсмана, Анну-Лу «Енні» Лейбовіц, Грегорі Колберта та інших.

Варто зазначити, що на основі мистецтва фотографії сформувався окремий художній напрям – гіперреалізм. Виник він наприкінці 1960-х рр. і прагнув відновити втрачену в модернізмі життєву конкретність художньої мови за рахунок імітації образів фотографії. Тобто, гіперреалісти симулюють реальність, використовуючи художнє копіювання цифрової фотографії [3]. Цікаво, що деякі картини неможливо відрізнити від фотографії. До авторів таких приголомшливих

гіперреалістичних картин належать Заріна Форман, Робін Елі, Емануель Дасканіо, Омар Ортіз, Рейша Перлауттер, Янг-Сунг Кім, Грегорі Тілкер, Дієго Фаціо та інші [4].

Гіперреалізм виник в Америці та Європі одночасно з розвитком абстракції, мінімалізмом на фоні зміни картини світу. Фотомистецтво сприяло повернути глядача до реальності природи. Деякі мистецтвознавці стверджують, що гіперреалізм є продовженням поп-арта. Цей напрям виник як спроба пошуку нових засобів художньої виразності. Сформувавшись в 1960-х роках розвивається до сьогодні. Інші наполягають на тому, що гіперреалізм – це специфічне сприйняття сучасності, є світовідчуттям людини в умовах протистояння особистості і суспільства. З одного боку – це документальність сприйняття дійсності, а з другого інтерпретація, як це відбувається в кіно. Деякі дослідники навіть порівнюють його з сюрреалізмом.

Висновки

Таким чином, гіперреалізм – це здатність мистецтва побачити гіперявища.. Тобто явища, які є за межами норми. Суперечки про те, чи є фотографія мистецтвом, ведуться з самого початку її історії. Якщо український фотограф Ігор Гайдай вважає, що фотографія – це дуже творча робота, але творчість - це не мистецтво [5], то наша думка полягає в тому, що фотографія – це своєрідне сучасне мистецтво, яке стоїть поруч з живописом, музикою і яке є в центрі уваги сучасного суспільства. Це доводять роботи талановитих фотографів, які притягують погляд, заставляють задуматись, часто надихають так само, як фотографії надихнули художників творити «нове» мистецтво в напрямі гіперреалізму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Флемінг Б. Создание фотореалистичных изображений. Уроки мастерства / пер. с англ. С.Е. Базаева, М., 2000. – 372с.; 190 років тому з'явилась найперша в світі фотографія: стаття [Електронний ресурс]: <https://tsn.ua/tsikavinki/190-rokiv-tomu-na-svit-narodilasya-naypersha-fotografiya.html>
2. Фотографи, імена яких потрібно знати: стаття [Електронний ресурс]: <http://www.chik.lviv.ua/fotodrafiy-imena-yakyh-potribno-znaty/>
3. Шехтер Т. Е. Реализм в измерении «ГИПЕР». – Астеріон, 2011. – 180с; Дещо про гіперреалізм: стаття [Електронний ресурс]: <https://ltopoluk.wordpress.com/2014/02/22/>
4. 35 приголомшливих гіперреалістичних картин: стаття [Електронний ресурс]: <https://www.depo.ua/ukr/life/35-prigolomshlivih-giperrealistichnih-kartin-22112016220000>
5. Гайдай І. Фотографія – це творче дослідження життя / газета «Українська правда» - 2014. [Електронний ресурс]: <https://life.pravda.com.ua/society/2014/07/16/175150/>

Аліна Віталіївна Бондарчук – студентка групи МЗД-176, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: alya.bondarchuk.2017@gmail.com

Олена Василівна Зінько -- кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Bondarchuk Alina V. – Department of of Management and Information Security, Vinnytsya National Technical University, Vinnytsia.

Zinko Olena. V. – Ph.D., assistant professor of philosophy and humanities sciences Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia, e-mail: zinko-ov@ukr.net